

SPIS TREŚCI

2(2023)

ARTYKUŁY

- Tomasz Sińczak, *Bliski Wschód na drodze do wojny. Polityczne i kulturowe uwarunkowania zmiany wektorów irańskiej polityki zagranicznej i wybuchu konfliktu między Cesarstwem Rzymskim i Iranem Sasanidów w 502 roku* 5
- Magdalena Łaptaś, *Archanioł Rafał pokonujący demona (Asmodeusza) jako starotestamentowy typ Chrystusa w tradycji chrześcijańskiej Nubii* 18
- Leszek Misiarczyk, *Salzburskie pochodzenie łacińskiego tekstu Pontificale Plocense I* 34
- Jerzy Strzelczyk, *Mundus vult decipi. O fałszerstwach i mistyfikacjach w dziejach* 50
- Joanna Karczewska, *Opat na trudne czasy? O rządach opata Marcina Rinckenberga w klasztorze Kanoników Regularnych w Żaganiu* 68
- Małgorzata Pęgier, *Próba identyfikacji zasad średniowiecznej metodologii archiwalnej kościelnej w świetle analizy szczegółowej konstrukcji piętnastowiecznego kopiażnika klasztoru Bożego Ciała w Krakowie* 79
- Fryderyk Rozen, *Piętnastowieczna edycja mszału paulińskiego źródłem do dziejów chorálu gregoriańskiego* 89
- Kazimierz Łatak, *Fundacja prepozytury kanonicznej w Żdżarach. Przyczynek do dziejów monastycyzmu na Mazowszu* 102
- Łukasz Żak, *Pobył Mikołaja Kopernika w Rzymie w 1500 roku* 116
- Magdalena Żurek, *Fragment wczesnonowożytnego zegara dyptykowego z Przemmarka* 131
- Artur Karpacz, Urszula Kicińska, Stanisław Witecki, *Źródła do badań życia codziennego duchowieństwa parafialnego w Rzeczypospolitej Obojga Narodów* 147
- Natalia Poczobut, Joanna Wawrzeńniuk, Leonid U. Koledinskij, *Historia dworu i zamku Berezowiec Kmitów Stretowiczów w świetle źródeł pisanych z XVI – pierwszej połowy XVII wieku i badań archeologicznych, część I* 166
- Anna Pobóg-Lenartowicz, *The Dominicans of Opole as promoters of rosary prayer (on the example of the Book of the Rosary Confraternity of Krapkowice of the 18th century)* 182
- Dorota Wereda, *Miejsca kultu maryjnego w litewskiej prowincji bazylianów w XVII-XVIII wieku* 194
- Robert Stępień, *Cystersi jędrzejowscy po kasacie opactwa w 1819 r. Studium biograficzne, cz. 2* 210
- Katarzyna Seroka, *Masonika i antymasonika w prywatnym księgozbiórce Witolda Kazimierza Czartoryskiego* 227
- Monika Kamińska, Anita Szczepanek, Jakub Wrzosek, *Grób podporucznika artylerii konnej Królestwa Polskiego Bonawentury Kuźniczowa w kolegiacie łowickiej – przyczynek do genealogii rodziny Kuźniczowów* 241
- Jacek Puchalski, *Zbiory Sekretariatu Arcybiskupa Mohylewskiego metropolity Rosji w Warszawie (1925-1931)* 254
- Konrad Graczyk, *Z działalności Sądu Specjalnego w Piotrkowie (Sondergericht Petrikau) (1939-1945)* 268
- Ryszard Gryz, *Wartość historyczna więziennych listów biskupa Czesława Kaczmarka do prymasa Stefana Wyszyńskiego (1951-1953)* 285

EDYCJA ŹRÓDEŁ

- Leszek Opyrchał, Ruslan Nahybida, *Wizytacje kościelne z lat 1741, 1796 i 1824 jako źródło do historii kościoła w Zinkowcach – część 1* 299
- Tomasz Moskal, Sławomir Zych, *Dekanat rudnicki w świetle wizytacji z 1918 roku* 316

SPRAWOZDANIA I KOMUNIKATY

- Agnieszka Skrodzka, *Sprawozdanie z I Interdyscyplinarnego Kongresu Badań nad Cmentarzami. Instytut Historii Sztuki UKSW i Narodowy Instytut Dziedzictwa, 20-21 października 2022 r.* 328
- Tomasz Mączyński, *Sprawozdanie z konferencji „Nauka i ludzie nauki w Polsce nowożytnej. W 550 rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika”, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 11-12 V 2023* 333

RECENZJE KSIĄŻEK

- Wojciech Zawadzki, *Żuławy Malborskie i Elbląskie 1772-1945. Perspektywa społeczno-religijna*, Pelplin 2021, ss. 671. (rec. Karol Wilczyński) 337
- Catherine Nixey, *Ciemniejszy wiek. O niszczeniu świata klasycznego przez chrześcijan*, transl. Jakub Jedliński, Filtry Publishing, Warsaw 2023, pp. 416. (rec. Tomasz Mączyński) 340
- Francesco Barbaro, *De re uxoria*, ed. C. Griggio, Ch. Kravina, Leo S. Olschki Editore, Firenze 2021, pp. 425. (rec. Anna Głusiuk) 342
- Annamaria Giusti – Emanuele Pellegrini (edd.), *All'ombra di San Martino. Arte, storia, devozioni*. Atti del convegno internazionale promosso dall'Opera della cattedrale di Lucca e dalla Scuola IMT Alti Studi Lucca per i 950 anni della dedicazione della cattedrale (Lucca, 24-26 novembre 2021) = Studi sulle Abbazie storiche e Ordini religiosi della Toscana 9, Leo S. Olschki Editore, Firenze 2023, pp. X + 288 + 151 tavole a colori. (rec. Manlio Sodi) 344
- Instrukcja Redakcyjna „Saeculum Christianum” 347

TABLE OF CONTENTS

2(2023)

ARTICLES AND DISSERTATION

Tomasz Sińczak, <i>The Middle East on the road to war. Political and cultural determinants of changes in the vectors of Iranian foreign policy in the years 484-502</i>	5
Magdalena Łaptaś, <i>Archangel Raphael defeating the demon (Asmodeus) as an Old Testament type of Christ defeating death. An attempt to interpret Nubian paintings and inscriptions</i>	18
Leszek Misiarczyk, <i>Salzburg origin of the Latin text Pontificale Plocense I</i>	34
Jerzy Strzelczyk, <i>Mundus vult decipi. On forgeries and mystifications in history</i>	50
Joanna Karczewska, <i>An abbot for hard times? On the tenure of abbot Martin Rinckenberg in the monastery of canons in Żagań (1468-1489)</i>	68
Małgorzata Pęgier, <i>Construction of the fifteenth-century copier of the Corpus Christi monastery in Krakow. Detailed analysis and an attempt to identify the principles of medieval archival methodology</i>	79
Fryderyk Rozen, <i>The 15th-century edition for the Pauline missal as a source of Gregorian chant history</i>	89
Kazimierz Łatak, <i>Foundation of the canonical prepositure at Żdźary. A contribution to the history of monasticism in Mazovia</i>	102
Łukasz Żak, <i>Nicolaus Copernicus' stay in Rome in 1500</i>	116
Magdalena Żurek, <i>Fragment of the early modern diptych of Przezmark against the background of similar archaeological findings</i>	131
Artur Karpacz, Urszula Kicińska, Stanisław Witecki, <i>Sources for research on the everyday life of the parish clergy in the Polish-Lithuanian Commonwealth</i>	147
Natalia Poczobut, Joanna Wawrzeńniuk, Leonid U. Koledinskij, <i>The history of the manor and castle of Berezowiec of the Kmita Stretowicz family in the light of written sources between the 16th and the first half of the 17th centuries, and archaeological research (part 1)</i>	166
Anna Pobóg-Lenartowicz, <i>The Dominicans of Opole as promoters of rosary prayer (on the example of the Book of the Rosary Confraternity of Krapkowice of the 18th century)</i>	182
Dorota Wereda, <i>Marian Cult Places in the Lithuanian Province of the Basilians in the 17th-18th Centuries</i>	194
Robert Stępień, <i>Cistercians of Jędrzejów after the dissolution of the abbey in 1819. Biographical study, part 2</i>	210
Katarzyna Seroka, <i>Freemason and anti-freemason books in the private book collection of Witold Kazimierz Czartoryski</i>	227
Monika Kamińska, Anita Szczepanek, Jakub Wrzosek, <i>The grave of the second lieutenant of the Polish Kingdom horse artillery Bonawentura Kuźniczow in Łowicz's collegiate church – a contribution to the genealogy of the Kuźniczow family</i>	241
Jacek Puchalski, <i>The collections of the Secretariat of Archbishop of Mohylew Metropolitan of Russia in Warsaw (1925-1931)</i>	254
Konrad Graczyk, <i>From the activity of the Special Court in Piotrków (Sondergericht Petrikau) (1939-1945)</i>	268
Ryszard Gryz, <i>The historical value of Bishop Czesław Kaczmarek's prison letters to Primate Stefan Wyszyński (1951-1953)</i>	285

SOURCE EDIT

- Leszek Opyrchał, Ruslan Nahybida, *Church visitations of 1741, 1796, and 1824 as a source for the history of the church at Zinkowce – part 1* 299
- Tomasz Moskal, Sławomir Zych, *Rudnik Deanery in the light of the visitation of 1918* 316

REPORTS AND ANNOUNCEMENTS

- Agnieszka Skrodzka, *Report on the 1st Interdisciplinary Congress on Cemetery Research. Institute of Art History UKSW and National Heritage Institute, 20-21 October 2022* 328
- Tomasz Mączyński, *Report on the conference “Science and People of Science in Modern Poland. On the 550th anniversary of the birth of Nicolaus Copernicus,” Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw, 11-12 May 2023* 333

REVIEWS

- Wojciech Zawadzki, *Żuławy Malborskie i Elbląskie 1772-1945. Perspektywa społeczno-religijna*, Pelplin 2021, ss. 671. (rev. Karol Wilczyński) 337
- Catherine Nixey, *Ciemniejszy wiek. O niszczeniu świata klasycznego przez chrześcijan*, transl. Jakub Jedliński, Filtry Publishing, Warsaw 2023, pp. 416. (rev. Tomasz Mączyński) 340
- Francesco Barbaro, *De re uxoria*, ed. C. Griggio, Ch. Kravina, Leo S. Olschki Editore, Firenze 2021, pp. 425. (rev. Anna Głusiuk) 342
- Annamaria Giusti – Emanuele Pellegrini (edd.), *All’ombra di San Martino. Arte, storia, devozioni*. Atti del convegno internazionale promosso dall’Opera della cattedrale di Lucca e dalla Scuola IMT Alti Studi Lucca per i 950 anni della dedicazione della cattedrale (Lucca, 24-26 novembre 2021) = Studi sulle Abbazie storiche e Ordini religiosi della Toscana 9, Leo S. Olschki Editore, Firenze 2023, pp. X + 288 + 151 tavole a colori. (rev. Manlio Sodi) 344
- Editorial instruction of “Saeculum Christianum” 347